

Wat is waarheid? (3)

Inleiding¹

Reeds twee keer eerder vertaalden we in het EH-Magazine een gedeelte van de brochure “Was ist Wahrheit?” van Wilhelm Prolinheuer. Het volgende kwam aan de orde:

in EH-Magazine jrg. 18 nr. 1:

het verschil van het begrip ‘waarheid’ bij God en bij de mens. Bij God behoort bij waarheid ook: alles wat in de toekomst ZAL ZIJN; Hij kan immers niet liegen!

Gods woord in engere zin en in ruimere zin

Gods afkeuring van gebrek aan kennis van Zijn woord

het bedrieglijk gebruik van Gods woord.

in EH-Magazine jrg. 18 nr. 2:

de bevoegdheid (rechtsgeldigheid) van het woord van God voor een bepaalde tijd, dan wel absoluut

de bevoegdheid (rechtsgeldigheid) van het woord van God voor bepaalde (groepen) personen (o.a. individuen – het volk Israël – de overige volken – gelovigen uit Israël – gelovigen uit alle natiën)

- *de voortschrijdende openbaring van God tot en met de completering van het woord bij Paulus.*

¹ Vertaling door Rita Buurveld (en Hans Maissan, eindredactie) van “Was ist Wahrheit?”, Wilhelm Prolingheuer, Konkordanter Verlag Pforzheim.
Inleiding en voetnoten zijn van de redactie van het EH-Magazine.

Er is niet slechts één evangelie.

Zoals wij uit voorgaande uiteenzettingen kunnen opmaken, is er niet slechts één evangelie, maar zijn er verschillende boodschappen van God aan de mensheid, of soms ook maar aan een deel daarvan. Dit zal menigeen verwonderen en bij een enkeling op een afwijzing stuiten. Maar laten wij luisteren naar het getuigenis van Jezus tegen Zijn Israëlitische toehoorders: *'De wet en de profeten gaan tot Johannes; vanaf dan wordt het Koninkrijk Gods als evangelie verkondigd.'* ^{Luc. 16:16 CV} De Here geeft daarmee te kennen, dat Hij meer te verkondigen heeft dan waarvan in de wet en de profeten getuigd wordt, namelijk het nabije aanbreken van het Koninkrijk van God met Zijn volk Israël op deze aarde. Toen dat volk echter zijn Koning verwierp en op Golgotha ter dood bracht en Hem ook na Pinksteren opnieuw afwees, werd Israël terzijde gesteld ^{Rom.11}, en daarmee kwam het ook tot een aflossing¹ van het evangelie van het Koninkrijk.

De verhoogde en verheerlijkte Christus riep nu naar Gods wil Paulus tot apostel van de natiën. Hij werd voor een nieuwe boodschap afgezonderd: het *evangelie van God* aangaande Zijn Zoon, Jezus Christus, onze Here, tot gehoorzaamheid van het geloof onder alle natiën² (zo leidt Paulus de Romeinenbrief in). ^{Rom.1:1-6} Zoals Jezus Zijn volk Israël een nieuwe blijde boodschap gebracht had (gebaseerd op de wet en de profeten), zo werd nu Paulus door God en de verhoogde Here met een nieuwe en uitgebreidere blijde boodschap belast, die gebouwd werd op het heilshandelen van God, dat tot die tijd had plaatsgevonden. Later werd deze boodschap opnieuw uitgebreid. Paulus mocht de *onnaspeurlijke rijkdom van de Christus* als evangelie aan de natiën verkondigen en voor allen aan het licht brengen, wat de *bedeling van het geheimenis* inhoudt, dat van de eonen af aan in God verborgen was geweest. ^{Ef.3:8,9} (Zie afbeelding 4 op pag. 25 *Afbeelding 4*)

Deze eenduidige uitspraken van de Heilige Schrift tonen, hoe God planmatig en doelbewust handelt, Zichzelf en Zijn Christus daarbij

¹ Zoals een wacht wordt afgelost door een nieuwe, of zoals de ene periode wordt opgevolgd door een andere. [Red.]

² Grieks: ethnos = natiën, d.w.z. de niet-Joden (NBG: heidenen).

steeds meer voor onze ogen onthullend. Hoe staan wij tegenover deze waarheid van het ons aangaande evangelie? Bidden wij er dagelijks om, dat ons geestelijke wijsheid en geestelijke onthulling in de (boven)-kennis van God geschonken wordt? ^{Ef.1:17} Streven wij ernaar Christus steeds vollediger te kennen? ^{Fil.3:10} Zijn onze harten vol verlangen, zodat de rijkdom van de genade en de liefde van God steeds in ons aanwezig is? Dan zijn wij gezegende mensen, die met Paulus kunnen zeggen: *‘Gezegend zij de God en Vader van onze Here Jezus Christus!’* ^{Ef.1:3}

De ons aangaande waarheid.

‘Paulus, apostel van Christus Jezus door de wil van God.’ – wat een legitimatie spreekt er uit deze en soortgelijke woorden, waarmee de brieven beginnen van de man, tegen wie de Here gezegd had: *‘Haast u en vertrek spoedig uit Jeruzalem, want zij zullen van u geen getuigenis over Mij aannemen (...) Ga heen, want Ik zal u uitzenden, ver weg, naar de heidenen.’* ^{Hand.22:18,21} Zijn dertien brieven, die hij aan de heidengemeenten en zijn medewerkers gericht heeft, bevatten het ons aangaande geloofsgoed en spreken over de genade van God, die ons thans ten deel valt.

Als wij dit in alle duidelijkheid zeggen, dan krijgen wij dikwijls het verwijt te horen, dat wij daarmee afdoen aan het woord van God en het tot de Paulinische brieven reduceren. Dat het verre van ons is, het overige woord van God – dat hoofdzakelijk tot de besnijdenis, het volk Israël, gericht is – te verwaarlozen, zou een ieder bekend kunnen zijn, die zich aan de feiten houdt en niet tot onrechtvaardigheid geneigd is. Wij hebben echter ervaren, dat de kennis van de brieven van Paulus ons tot een veel beter begrip van de overige Schriften leidt. Dit feit rechtvaardigt onze inspanningen om de brieven van de apostel van de natiën met prioriteit naar voren te brengen. Dat is bovendien de enige weg om de wil van God te kennen, opdat wij de Here waardig kunnen wandelen.

Wij willen de voorrang van de aan ons gerichte brieven van de apostel Paulus allereerst toelichten met een voorbeeld uit het dagelijks leven:

Een gezinshoofd, dat ver weg van het vaderland zijn werk verricht, schrijft een brief aan zijn vrouw en een andere aan zijn zoon. Aan zijn vrouw schrijft hij hoe het met hem gaat, over de zeden en gewoonten van het land waar hij verblijft en hij legt zijn toekomstplannen uit. Dan deelt hij haar mee, dat hij een groot geldbedrag heeft

overgemaakt, waarvan zij een warme mantel voor zichzelf moet kopen, opdat ze goed beschermd de strenge winter zal doorkomen. In de brief aan zijn zoon staat eveneens iets over het land en de mensen, waaronder hij leeft, over zijn terugkeer, die helaas vertraagd is, maar ook de heel persoonlijke mededeling, dat er een bedrag op zijn spaarrekening overgemaakt wordt, waarvan hij een sportfiets mag kopen, die helemaal aan zijn wensen voldoet.

De blijdschap is groot, als beide brieven bij de familie bezorgd worden. Moeder en zoon wisselen elkaars brief uit, zodat elk deelt in de blijdschap van de ander.

Wat de vader over zichzelf in beide brieven geschreven heeft, wat hij beleefd heeft, over zijn plannen, over het land en de mensen waartussen hij leeft, dat is zowel voor zijn vrouw als ook voor zijn zoon precies even wetenswaardig en een bindende factor. Maar zou de moeder ooit op de gedachte komen voor zichzelf aanspraak te maken op de sportfiets, die voor de zoon bestemd is? Zou de zoon soms afstand willen doen van die fiets en hem willen omruilen voor de warme mantel, die hij helemaal niet gebruiken kan? Een dergelijk gedrag zou niet alleen dwaas zijn, het zou ook helemaal niet kloppen met wat de vader wil.

Zo is het ook op geestelijk gebied. Het hele woord van God, dat ons de wegen van God met de mensen bekend maakt, dat ons Zijn heiligheid en gerechtigheid openbaart in wet, psalmen en profeten, dat van de doelen van Zijn reddend werken in Jezus Christus spreekt, dat de liefde van Zijn zich steeds meer onthullende vaderhart beschrijft, is *voor alle mensen even belangrijk*. Maar als Gods woord over het uitgekozen geslacht, het koninklijk priesterschap, de heilige natie Israël spreekt, over het volk dat de goede eigenschappen moet verkondigen van Hem, Die hen uit de duisternis tot Zijn wonderbaarlijk licht heeft geroepen om op deze aarde een kanaal van zegen voor Hem te zijn, dan worden wij, *mensen uit de natiën*, daar *niet* mee bedoeld. Als aan de andere kant God echter door Christus Jezus de gelovigen van het huidige beheer van de genade uit alle natiën via de apostel Paulus laat zeggen, dat Hij hen vóór de nederwerping van de wereld in Christus uitverkiest en door Hem tot het zoonschap heeft voorbestemd – omdat dat overeenstemt met het welbehagen van Zijn wil, wanneer Hij hun zegt, dat zij tot een lichaam beho-

ren, dat het complement¹ van Christus vormt – en Hij hun in Hem een bovenhemels lotdeel belooft, dan wordt daarmee *niet Israël* of een *uitverkoren deel uit dit volk* bedoeld, want dat heeft een andere roeping en andere beloften van zegen ontvangen. Maar helaas gedragen vele gelovigen zich zo dwaas, dat zij zich in geloof proberen toe te eigenen, wat niet aan hen beloofd is. De eenvoudigste regels van het dagelijks leven worden vaak niet toegepast, als het om geestelijke waarheden gaat.

Wij beklemtonen het daarom nadrukkelijk:

De *gehele Heilige Schrift* spreekt tot ons – maar slechts *een deel* spreekt over ons!

Het *hele woord van God* heeft ons *veel te zeggen* – maar slechts *een deel* handelt over *onze* redding uit genade, *onze* heerlijke verwachting, *onze* hemelse roeping, *onze* verheerlijking tezamen met Christus.

Afzenders en ontvangers van de brieven.

Laten we daarom de brieven van het Nieuwe Testament lezen, zoals in de dagelijkse praktijk, waarbij wij letten op zowel de afzenders als ook op de ontvangers, om zo uit alles op te maken wat voor ons [‘slechts’ – *red.*] wetenswaardig is, of wat [‘juist’ – *red.*] ons aangaat.

Jacobus schrijft zijn brief als ‘... slaaf van God en van de Here Jezus Christus (...) aan de twaalf stammen in de verstrooiing.’ Daarmee worden de twaalf stammen van Israël bedoeld (het gehele volk), die destijds reeds voor het grootste deel onder de natiën verstrooid leefden ^{Jac.1:1} en die ook in de verstrooiing (diaspora) in de synagoge bijeenkwamen. ^{Jac.2:2}

Petrus richt als een van de twaalf ‘apostelen van Jezus Christus’ zijn eerste brief, waarop later een tweede ^{2Petr.3:1} volgde, aan de ‘uitverkoren vreemdelingen² die in de verstrooiing zijn in Pontus, Galatië, Cappadocië, de provincie Asia en Bithynië.’ ^{1Petr.1:1} Deze geadresseerden waren de buiten Palestina levende gelovigen van het volk Israël, die hij daarom ook wijst op de beloften, die God op de Sinäi gegeven had ^{1Petr.2:9} en die hij vermaant zich onder de natiën voortreffelijk te gedragen. ^{1Petr.2:12}

¹ Complement – Grieks: plêromā = dat wat iets compleet maakt, NBG: volheid.

² Vreemdelingen – Grieks: parepidêmon = d.w.z. emigranten.

De apostel *Johannes* noteert in zijn eerste brief geen rechtstreekse geadresseerde. Maar als hij voortdurend over ‘wij’, ‘ons’ en ‘u’ schrijft, dan blijkt duidelijk, dat hij tot zijn broeders, zijn stamverwanten naar het vlees, spreekt. Als hij onder andere schrijft, dat Christus de verzoening is voor **onze** zonden, dan denkt hij klaarblijkelijk aan de zonden van Israël, want in aansluiting daarop gaat hij verder: ‘*en niet alleen voor de onze, maar ook voor die der **gehele wereld.***’^{1Joh.2:2} Ook de in de derde brief gegeven verwijzing naar de dienende broeders *die niets van heidenen* (= niet-Joden) *aannemen*,^{3Joh. vs.7}, toont, aan wie zijn epistels gericht zijn. Met geen enkel woord vermeldt hij de problemen die de gelovigen uit de natiën betreffen. Daarentegen wijdt hij grote delen van zijn eerste brief aan hen, die beweren God van het begin af aan te dienen, d.w.z. op het fundament van wet en profeten, die echter de Zoon van God loochenen^{2:18-25; 4:15; 5:1-15}

Judas richt zijn brief als ‘*slaaf van Jezus Christus*’ (CV) aan ‘*de geroepenen, die in God de Vader geliefd en door Jezus Christus bewaard zijn.*’ Wat de inhoud aangaat, sluit hij zeer sterk aan bij de tweede brief van Petrus. Hij spreekt van het volk, dat de Here uit het land Egypte heeft gered, waaronder alleen Israël kan worden verstaan.^{vs.5} Ook in deze brief worden de onbesnedenen, niet vermeld, zodat wij hem eveneens als aan de besnijdenis gericht mogen onderkennen.

De brief aan de *Hebreeën* is door een ons onbekende schrijver aan mensen gericht, die bekend zijn met de wetten, die zich op speciale wijze aan de zeden en overleveringen van de vaders verbonden voelden en daarom Hebreeën werden genoemd. Hij is daarmee eveneens niet aan mensen uit de natiën gericht, zoals ook blijkt uit de eerste verzen: ‘*Nadat God eertijds vele malen en op vele wijzen tot de **vaderen** gesproken heeft in de profeten, heeft Hij nu in het laatst der dagen tot **ons** gesproken in de Zoon.*’

Al deze brieven verschaffen ons veel wetenswaardigheden over Gods handelen en Zijn werken in Jezus Christus in verleden, heden en toekomst, maar altijd in verband met Israël, resp. een uitverkoren deel van dit volk. Wij mensen uit de natiën worden er niet rechtstreeks mee aangesproken. Over wat ons betreft, schrijft alleen *Paulus*, de geroepen apostel van Christus Jezus *voor de natiën.*^{Rom.11:13; 1Tim.2:7; 2Tim.1:11} In zijn brieven lezen wij over de redding uit genade, die óns betreft, waarin wij

alleen door geloof toegang hebben, en over de ons aangaande roeping en verwachting, die zich fundamenteel onderscheidt van die van Israël. Als wij in deze aan ons toegekende waarheid onderricht willen worden, dan moeten wij de dertien brieven van Paulus onderzoeken en doorvoren. Alleen als wij ons met deze woorden van het geloof en van de kostelijke leer voeden, komen wij tot een bewust, gelukkig leven, dat vertrouwen uitstraalt en tot eer van God is.

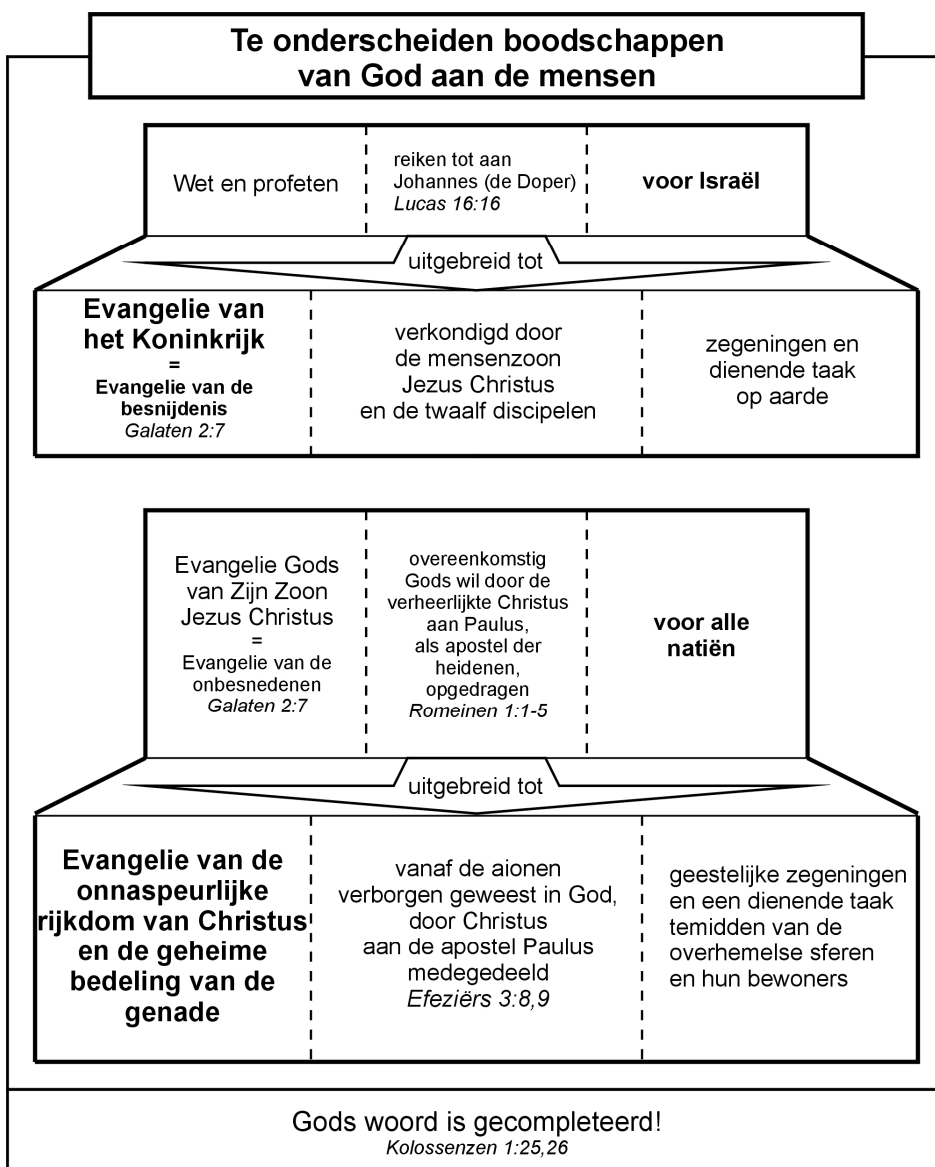
Paulus werd buiten het land, voor de poorten van de Syrische stad Damascus, tot zijn bediening geroepen en wel door *de verhoogde en verheerlijkte Christus*. Daarom noemt hij zich *apostel van Christus Jezus*. ^{1Cor.1:1}
^{e.a.} Zijn boodschap wijst wég van de aarde naar de overhemelse wereld. Zij heeft geen aardse beloften, zoals die aan Israël beloofd zijn. In tegenstelling tot Paulus heten de apostelen van de besnijdenis *apostelen van Jezus Christus* ^{1Petr.1:1; 2Petr.1:1; Judas vs.17}, omdat de *vernederde Jezus*, de Zoon des mensen, hen als dienaren van de besnijdenis in Zijn dienst geroepen heeft. Hun evangelie is gericht tot Israël en zijn bestemming om zegenkanaal voor deze aarde te zijn. Het gaat erom, dat we dit goed begrijpen als we de waarheid van het Woord van God willen dienen.

Evangelie van de onbesnedenen en van de besnedenen.

Na zijn eerste zendingsreis zag Paulus zich genoodzaakt om samen met Barnabas naar Jeruzalem te gaan, omdat Jodenchristenen uit de sekte van de Farizeeën zich ergerden aan het door hem verkondigde evangelie. Zij eisten, dat gelovigen uit de natiën zich zouden laten besnijden en dat zij zich dus aan de voorschriften van de wet van Mozes moesten houden, anders konden ze niet gered worden. Tevoren was het tot een niet geringe discussie gekomen met valse, wettisch ingestelde broeders, die de door Paulus verkondigde vrijheid in Christus in de weg stonden. Maar Petrus evenals ook Jacobus spraken duidelijke, verhelderende woorden. Men erkende, dat aan Paulus het *evangelie van de onbesnedenen* was toevertrouwd, echter aan Petrus het *evangelie van de besnijdenis* en men reikte elkaar daarop de rechterhand van de gemeenschap [NBG: broederhand – *red.*]. ^{Hand.15; Gal.2:1-10}

(Zie afbeelding 4 op blz. 25)

Afbeelding 4

Daarmee werd echter helemaal niet gezegd, dat er nu slechts één evangelie was, waarmee Paulus naar de natiën moest gaan en de apostelen van de besnijdenis in Israël moesten werken. Men had geen gebiedsindeling voor hetzelfde zendingswerk gemaakt! Zij die in aanzien waren in Jeruzalem hadden veeleer erkend, dat aan Paulus een speciale genade gegeven was^{Gal.2:9} en dat het verschillende boodschappen waren, die de Heer had opgedragen: een evangelie voor de onbesnedenen, alleen gegrond op Gods genade – waarmee Paulus en zijn medewerkers belast waren; en een evangelie voor de besnijdenis, dat de gebondenheid van Israël als volk aan de wet (bijv. de besnijdenis) en de daarin gegeven beloften niet uit het oog verloor – waarvoor Petrus en de andere apostelen geroepen waren om dat te verkondigen. Het laatstgenoemde trad dan later met de verwerping van het volk Israël tot nader order volledig naar de achtergrond, terwijl de door Paulus verkondigde boodschap van de genade van God en van een hemelse roeping alle mensen bereikte.

De wet slechts tuchtmeester¹ tot aan de komst van het geloof.

Toen enige tijd later gelovigen van de gemeenten in Galatië gingen luis-teren naar misleidende leringen van Judaïsten, die voortaan vonden dat het houden van de wet noodzakelijk was om de redding te versterken en te perfectioneren en dat de besnijdenis een voorrecht van de gelovige Jood was en een middel tot vervolmaking van de heidengelovigen, schreef Paulus een brief, waarin hij elke vermenging van genade en wet scherp veroordeelde. Over de betekenis van de wet gaf hij o.a. opheldering met de volgende woorden: *‘Want indien er een wet gegeven was, die levend kon maken, dan zou inderdaad uit een wet de gerechtigheid voortgekomen zijn. Neen, de Schrift [van de wet] heeft alles besloten onder de zonde, opdat tengevolge van het geloof in [lett. van] Jezus Christus de belofte het deel zou worden van hen, die geloven. Doch voordat dit geloof kwam, werden wij [Israëlieten!] onder de wet in verzekerde bewaring gehouden met het oog op het geloof, dat geopenbaard zou worden. De wet is dus een tuchtmeester¹ voor ons geweest tot Christus, opdat wij uit geloof [lett.: uit Zijn geloof] gerechtvaardigd zouden worden. Nu echter het geloof gekomen is, zijn wij niet meer onder de tuchtmeester [d.w.z. niet langer onder de wet]. Want gij zijt allen [uit Israël en de natiën] zonen van God, door het*

¹ Paidagogos (Grieks) = kindergeleider; NBG:tuchtmeester

geloof in Christus Jezus.^{Gal.3:21-26} Daarmee zegt Paulus op niet-mis-te-verstane wijze, dat het houden van de wet en de besnijdenis tegenwoordig geen heilsbetekenis heeft!

Hoeveel gelovigen uit de onbesnedenen hebben tot in onze dagen toe steeds weer geprobeerd een verkeerd standpunt, dat op de wet steunt, in te nemen! Afgezien nog van het feit, dat deze helemaal niet aan hen gegeven is, zien ze over het hoofd, dat *Christus het einde van de wet* is, tot gerechtigheid voor ieder, die *gelooft*.^{Rom.10:4} Op het hun aangaande woord van de waarheid wordt geen acht geslagen en daarom ervaren ze tegenwoordig niet de zegeningen van de rijkdom van genade, die God hun in Christus heeft toebedeeld.

Verschillen in belangrijkheid van het woord.

Een voorbeeld van een verschil in belangrijkheid van het woord van de Heilige Schrift levert ook de vergelijking van citaten van de apostel Paulus op. In de tweede brief aan Timotheus schrijft hij: *‘Alle Schrift is **Godgeademd** en nuttig tot lering, tot aantoning, tot terechtwijzing, tot opvoeding in gerechtigheid, opdat de mens Gods toebereid zij, toegerust tot alle goed werk.*^{3:16,17 CV} Onder ‘alle Schrift’ verstond Paulus destijds het Oude Testament, want er waren tot dan toe nog geen andere algemeen bekende en verbreide geschriften, die hierop aanspraak konden maken. Het is tekenend, dat Paulus hier alleen maar over een ‘lerend, aantonnend, terechtwijzend en opvoedend’ nut van de oudtestamentische Schrift spreekt. Eén ding kan ze namelijk niet: *redding* tot stand brengen! Die wordt echter, zoals Paulus in de brief aan de Romeinen schrijft, in het ‘evangelie van God aangaande Zijn Zoon Jezus Christus’ aangeboden; want het is een kracht van God tot behoud voor ieder, die *gelooft*.^{Rom.1:1-4,16} De Geschriften van het Oude Testament hebben dus, zoals al eerder benadrukt, een voorbereidend karakter, ze maken wijs voor de thans geldende waarheid *‘tot redding door geloof, dat in Christus Jezus is.*^{2Tim.3:15 CV} Alleen als wij dit door God gegeven verschil in bevoegdheid¹ en belangrijkheid van Zijn Woord ter harte nemen, komen wij tot een helder inzicht van onze redding in Christus Jezus, die elke

¹ Bevoegdheid → rechtsgeldigheid: voor welke individuen / groepen mensen geldt het en gedurende welke tijd/periode. Zie EHM jrg.18 nr. 2 pag. 2 e.v.

veroordeling uitsluit, om in vrede met God te leven en tot de overtuiging te komen, dat niets ons van Zijn liefde kan scheiden. Want God, Die Zijn eigen Zoon niet gespaard heeft, maar Hem voor ons allen overgegeven heeft en Die ons in Hem alle dingen in genade schenkt, is vóór ons. ^{Rom.5:1,2; 8:1, 31-39} Dit vertrouwen mag ons vandaag de dag vervullen. Wij hebben van God een vaste, veilige basis voor ons geloofsleven ontvangen om daarop moedig en standvastig te staan. ^{1Cor.16:13} Niet onzekerheid, maar zekerheid is het kenmerk van hen, die op *het woord van de waarheid* gegrondvest zijn.

Wilhelm Prolingheuer

(Wordt vervolgd)